

eLIBRO

Magda Carlsson

Sveda poemaro

INKO

Magda Carlsson
SVEDA POEMARO

eLIBRO

Aranĝis: Franko Luin

ISBN 91-7303-072-4

inko@omnibus.se

<http://www.omnibus.se/inko>

INKO · SE-13542 TYRESÖ · SVEDIO

JANUARO 2001

Antaŭvortoj de la tradukintino

Kun ĝojo mi kaptas la okazon, ĉi tie esprimi mian plej varman kaj humilan dankon al la Estraro de Eldona Societo Esperanto, Stockholm, kaj ĝa eksprezidanto, S-ro Bernhard Eriksson, Stockholm, al D-ro John Stenström, Jönköping, kaj Akademiano, D-ro F. Szilágyi, Borås, kiuj per bonvolaj intereso, apogo kaj valoraj konsiloj ebligis la eldonon de ĉi tiu poemkolekto.

Cetere mi deziras aldoni, ke la Leganto nur en kelkaj kazoj, sed ne ĝenerale povas fari konkludojn pri la literatura signifo de la diversaj aŭtoroj laŭ la nombro de iliaj poemoj en ĉi tiu libro. Multaj meritplenaj verkistoj ne estas reprezentitaj, dum enestas kelkaj poemoj de malpli konataj. La elekton de tradukotaj poemoj mi ne faris laŭ ia plano, sed pro inspiraj amo kaj intereso al la koncerna poemo en aktuala horo.

Traduki poezion estas ja delikata afero, kiu tre ofte necesigas doloran kompromison inter la postuloj de enhavo kaj formo. Se ĉi tiuj poemoj en esperanta traduko povus doni iom da dolĉa aŭ akre spica aromo de la originaloj, la libreto eble tamen povus aspiri lokon en la esperanta literaturo.

[1954]

Magda Carlsson

Enkonduko

SVEDA POEMARO! Oni povus skribi nun multe pri la mankoj de la kulturekonomio kaj lingva demokratio, kiam nacia lingvo trudas, aŭ provas trudi sin en la rolon de universala lingvo. Tion oni speciale sentas, kiam temas pri kulturaj ĝemoj de malgrandaj nacioj. Por vi, kiu legas tiun ĉi libron oni ne devas paroli multe pri la diferenco, kiam nia lingvo estas peranto de grandaj kulturvaloroj de ĉiuj literaturoj.

La nomo de Magda Carlsson estas konata ne nur en la Nordo, sed en ĉiuj regionoj, kie oni ŝatas kaj altetaksas nian literaturon. Ŝia neordinara talento vekis atenton jam en la dua, brila periodo de Literatura Mondo. (Tiu periodo komenciĝis en 1931 kaj finiĝis kun la milito.)

En tiu altnivela kaj kun manksento rememorata revuo oni vidis ofte la nomon de Magda Carlsson kaj mi bone scias, ke ŝi apartenis al tiuj kunlaborantoj, kiuj ne devis longe atendi la aperon de siaj kontribuajoj. Kiam antaŭ iom da tempo aperis la "Evangelia Kantaro" en kiu la leona parto de la tradukoj reprezentis ŝian tradukarton, certe multaj, eĉ recenzistoj, ne donis tiom da atento al tiuj tradukoj, kiom ili vere meritadas. Ili ne estis nuraj kantotradukoj kun nenaturaj trudsolvoj de poeziaj kaj prozodiaj problemoj, sed reprezentaj verketoj de granda kaj — ĝuste tial — humila talento. En recenzo mi kuraĝis tiam — kaj certe ne senrajte — paroli pri literatura

sensacio. Nun tiu ĉi literatura sensacio eĉ pligraviĝas: en la Sveda Poemaro la multfaceta talento de la tradukistino brilas eĉ en pli multaj koloroj de ŝia poezia prismo. Magda Carlsson estas pia animo, kiun logas la altaj sferoj de la kredo, sed ŝi ne rifuzas la arton ekster la religia mondo. Ŝi ne vivas nur en la mondo de la psalmoj kaj himnoj; ŝi amas la poezion mem, la arton, kaj konsideras la veran arton sankta, di-benita. Tial ne estas kontraŭdiro, ke la horizonto de la Poemaro estas vasta kaj varia, kaj ke la kapablo de Magda Carlsson solvas kun ne malpli da entuziasmo problemojn, taskojn, kiuj estas longe de la religia kampo. Pensu ekz. pri la virtuoza traduko de "Exit Isidoro Filén", kiun tute hazarde mi ellevis el tiuj multaj, kiujn oni povus mencii por pruvi tiun ĉi aserton. Ŝi estas plena de konscio kaj konscienco. Antaŭ ol ŝi tradukas la poemojn, ŝi penetras ĝis ilia kerno. Certe longaj studoj antaŭas la veran laboron. Sed kiam ŝi sentas, ke ŝi estas preta, ŝia arto estas certa, ŝi vivas jam en la poemo, ŝia animo sentas la ritmon de la poema animo, ŝi travivas la tradukotan verkon kaj reverkas ĝin kun suverena arto. Iam mi skribis en recenzo, ke ŝi estas pastrino de la kredo kaj arto; ke ŝi amas kaj majstras nian lingvon. Tion mi volonte ripetas ankaŭ ĉi-loke. Ŝi similas al ĝardenistino milda kaj komprenema, kiu amas siajn florojn kaj vidas en ili individuojn.

Kun plezuro mi rekomendas la SVEDA POEMARO-n en la atenton de ĉiu esperantisto, kiun interesas la kulturo, la animo de Svedlando, pri kiu digne atestas tiu ĉi libro.

D-ro F. Szilägyi, Ak.

Johan Olof Wallin (1779-1839)

Amikon karan

Amikon karan mi serĉadi iras.
De la tagiĝ' mi ĉiam pli sopiras,
sed lin ne trovis ĝis vespera horo
la arda koro.

Mi vidas spuron, kie spiko plena
sin mole klinas, kie flor' ĝardena
parfumas venton. Eĉ en spiro mia
la amo lia.

Mi aŭdas lin en la susur' somera,
arbara himno kaj la flor' rivera.
Plej dolĉe li en mia kor' parolas
kaj min konsolas.

Sed ve, lin kaŝas for de mi nebulo,
atingas preĝo lin, sed ne okulo.
Ke mi lin vidu, metu koron mian
sur bruston lian!

Ho, se belegas tiel ĉiu guto
de l'tera vivo, de l'kreita tuto,
do kiel bela *fonto* senkompara,
eterne klara!

Johan Olof Wallin

Kristnaska mateno

Saluton, glora frumaten',
al kies veno, kies ben'
profetoj nin invitis!
Ho granda tag',
mirinda tag',
en kiu Dia favorag'
la teron re-vizitis!
Juno kantas
 kun maljuno
 en komuno:
teraj preĝoj
al plej granda el la reĝoj.

Li ploros, same kiel ni.
En la mizer' komprenos li,
helpanto senkompara.
Nin donos scion pri Di-vol'
kaj dolĉon mildan de konsol'
por la kalik' amara.
Luktos, larmos
 pro doloro,
 ke l'homkoro
paci povu,
hejmon malfermitan trovi.

Li venas, nia savo, pac',
ke sun' ekluma de la grac'
neniam plu sin kaŝu.
Paŝtisto nia estos li,
ke liaj restu ĉiam ni
kaj liavoje paŝu.
Kore, fore,
 alimonde
 beatronde
ni jubilos,
glorigite lin similos.

Johan Olof Wallin

En la ĉielira tago

Al lando de l'eterna glor'
mi vidas Vin reiri,
sed mi ankoraŭ kun dolor'
nur povas ĝin sopiri.
For de la hejm', sur fremda voj' —
akompanadas min malĝoj'.

Ho, supre estas nokto for,
neniam sonas ploro,
kaj tie, kie la trezor'
ja estu mia koro.
Mi ĉiam havu kun fidel'
mian kunecon en ĉiel'.

Kaj kiel iris, same Vi,
Jesuo, venos ree.
Laŭ Via volo vivos mi,
preĝante kaj obee;
ne scias horon de l'reven',
sed Vin atendos ĝis maten'.

Feliĉa estas la servant',
se tia Vi lin trovos;

ĉe la reveno, ho Savant',
Vi lin konduki volos
al Via Patro laŭ promes' —
al gloro kaj al senmortec'.

Johan Olof Wallin

El "Anĝelo de l'morto".

Vi, Adamidoj, el ter' devenas
kaj iros reen al sama ter'!

Vi estas miaj, vi apartenas
post pek' unua al mortsufer'.

El oriento
mi prenatingas
al okcidento
kaj vin estingas.

Di-vorton portas mi de la ter',
de maro, fajro kaj de l'aer.

Vi nestojn faras pasersimile.
En verda bosko de la printemp'
birdetoj kantis la ĝojon trile
sub kron' folia en varma temp'.

Sed birdonestoj
kun vent' batalis,
kun pluv', tempestoj
kaj teren falis.

Ne plu revenis pasinta ĝoj'
jam trilis ili por lasta foj.

Por tag' morgaŭa vi maltrankvile,
kun timo ĝemas kiel kolomb',

sed sub piedoj, klapokaptile
por vi malfermas sin via tomb'.
 Senlunan horon
 vi malaperas
 kaj la memoron
 la temp' konkeras;
novluno vidas el nubargent'
alvenon — svenon de nova gent'.

Vi ŝvebas flirte en danc-deliro,
en rond' plezura petolas vi,
kaj floras mirto kaj sonas liro,
sed trans la sojlon enpaŝas mi:
 mallaŭtas sono
 ĉe l'dancofino,
 ekpalas krono
 kaj fianĉino ...

Malĝojo, Skribo instruis nin,
de ĝojo estas la certa fin'.

Mi ĉion regas, ĝis Li estonte,
pli forta, venos en fulmobril';
profunde ŝakte, ŝvebante monte
sibladas mia glacia spir'.

 La landosarka
 rastilo pesto
 kaj la sagarka
 ekpafa gesto
viktimojn trafas. En ĉi batal'
ne ŝirmas muroj, nek ŝilda ŝtal'.

Flugilon volvas mi ĉirkaŭ ŝtormon,
marondon rulas al ĝia cel',
de l'ŝtatsistemoj frakasas formon ...
elmane falas tiranmartel'.

Por mi jarcentoj
nur estas horo,
kaj homogentoj
kaj homlaboro
al mi ondadas el vasta mond',
ĝis fine dormos la lasta ond'.

Mansignas mi, kaj vivantoj krie,
balae flugas al tiu lok',
en kiu nomo ne sonas, kie
ne lang' respondas al via vok'.

Mi plezurvagas —
renversas tronojn,
ensarkofagas
Napoleonojn ...
Ĵus potenculo kaj suveren'
kaj nun da polvo nur manopren'.

Vi venis — iros. Restado gasta.
Vi hejmon havas nur por la nun'.
Vi loĝos poste en lok' malvasta,
en ĝin ne lumas la brila sun';

En ĝia pordo
blazon' ekpalas,
en ĝia korto
en la jugo falas;

katen', korligo samkiel kan'
ŝiriĝas tie pro sama man'.

Do, celojn viajn, mortul', esploru,
dezirojn pesu kun sankta tim'!
Man', koro puraj al Li fervoru,
al kiu nudas la homanim'!

Tra tiu pordo
vi ĉiuj lamos,
sur kiu vorto
eterne flamos,
sensanga vorto de Dio: "Ve,
eniras ĉiu, neniuj re!"

Sed Di' vin amas. Ho, tima tremo,
do trankviliĝu! Esperu, kor'!
El la en teron metita semo
ekĝermos bene rikolta or'.

Ho, kion cedis
vi tre dolore,
ho, kion metis
vi tombon plore,
ne tie restas, ne iĝis nul,
ĉe li ja estas, ĉe Eternul'.

*(Ĉi tiu poemo gajnis la duan premion en la branĉo "Traduka Poezio"
de Belarta Konkurso de Universala Esperanto Asocio, 1954.)*

Esaias Tegnér (1782-1846)

Tio, kio eternas

Ja formas fortul' sian mondon per glav',
ja flugas lia fam' kiel aglo,
sed iam la glavo rompiĝos sen sav'
kaj aglo mortfalos pro kuglo.
Kion kreas perforto, minacas necert' —
ĝi mortas kiel ŝtormo en la dezert'.

Sed vivas la vero. Ĉe glav', gilotin'
ĝi staras kun frunto radia.
Tra nokta la mondo ĝi gvidas, ĝis fin'
montrante al mondo alia.
La vero eternas. Tra ter', firmament'
ties vortoj resonas de gento al gent'.

La justo eternas. Ne trafos eksterm'
ĉi piedpremitan lilion.
Se venkos malbono la mondon ĝis kern',
konservos vi justokonscion.
Se ĝin persekutos la ruzo, armil',
ja restos por ĝi via brusto azil'.

Kaj volo, flamanta en brusta karcer',
karniĝas por ago subite:
la just' havas brakon kaj voĉon la ver' —

popoloj leviĝas ŝanĝite.
Kaj viaj oferoj kaj via danĝer'
kiel steloj sin levas el Lethe-river'.

Poezi' ne forflugas kiel flora odor'
aŭ bunta arkponto ĉiela.
Se belon vi formas, ĝi ne pasos for,
ĝin tempo eĉ faros pli bela.
La belo eternas. Kun arda tener'
ni kribras ĉi oron el temporiver'.

Por ver': nia amo, por justo: atent'.
Pri belo kun ĝoj' fantaziu!
Ĉi trio ne mortos el inter homgent',
al ili ni apelaciu.
Kion temp' al vi donis, redonos vi,
se nestos en vi la eternaj tri.

J. L. Runeberg (1804-1877)

Himno

Ho, dolĉas la alveno
al templokort' de Di'!
Sub lia ŝirma beno
floras la lili':
petaloj de l'fidela
anim' malfermas sin,
kaj forton ros' ĉiela
aspergas super ĝin.

Ho, kiel dolĉe vidi
fidelajn de Sinjor'
kun korpureco fidi
kaj servi kun fervor'!
Jes, kiam laŭd' Spirite
sin levas en konkord',
ho, kiu do hezite
restadus ekster pord'?

Eniru! Vidu, sentu,
ke dolĉas la Sinjor';
en fratkunec' atendu
kun preĝo kaj ador'!
Ekstere: vanta rondo
sen ĝojo por la hom'.
Ne multe donas mondo —
trezorojn Dia dom'.

Lina Sandell-Berg (1832-1903)

Tagon nur, momenton nur

Tagon nur, momenton nur, mi prenas,
kio ajn okazas, jen konsol'.
Ĉion ja la Patro mane tenas,
ĉu mi timu do por lia vol'?
Li, havante por mi patran koron,
donas — jen saĝeco trans imag' —
ĝojon kaj ripozon kaj doloron
ĉiufoje nur por unu tag'.

Mem li akompanas min ĉiame,
en aparta temp' kun ties grac'.
Mian ŝarĝon Tiu portas ame,
kies nomoj estas Fort', Sagac'.
Gardi sian karan dum la plago,
tiun zorgon metis li sur sin.
"Via fort' sufiĉos por la tago",
ĉi promeso konsoladas min.

Helpu min do resti kaj kvieti
ĉe promesoj viaj, kara Di',
ne konsolon de la fid' forĵeti,
kiun ĉerpu el la Skribo ni.
Helpu, Di', ke ĉiucirconstance
prenu mi el via patra man'
tagon nur, momenton, ĝis mi transe
vidos ĝoje bonan landon jam.

Lina Sandell-Berg

Sekureco

Tiel ne sekuras io,
kiel infanar' de Dio,
ne la stel' sur firmamento,
nek la bird' en nestsilento.

Mem li zorgas pri la bono
de la siaj en Ciono.
Li kompatas ja ĉiame,
brake portas ilin ame.

Ĝoj', mizero venos, iros,
sed nin ne de li forŝiros.
El amikoj plej amika
scias li pri viv' tragika.

Ĝoju, infanaro eta,
Di' vin gardi estas preta.
Kiuĵ kontraŭ li batalas,
senkondiĉe teren falas.

Ĉu li prenas, ĉu li donas,
Patro tamen same bonas,
kaj la cel' de lia amo
estas bono de l'infano.

Lina Sandell-Berg

Trankvilas ĉe Jesua kor'

Trankvilas ĉe Jesua kor',
dum sur la ter' tempestas.
Se foje pezas mia hor',
li mia paco restas.
Abismoj muĝas tie ĉi,
sed trans abismojn portas li.
Trankvilas ĉe Jesua kor',
dum sur la ter' tempestas.

Ĉi tere timas la migrant'
pereon ja survoje.
Sin miksas ĝem' kun mia kant',
Jesuo, multafoje.
Sed ĉe amanta via kor'
mis-sonoj mondaj mortas for,
eĉ se minacas al migrant'
pereo jen survoje.

Kolombo via volas for
el ĉi dezert' kaj veo.
Do venu porti ĝin, Sinjor',
la lacan, al arkeo!
Sopiras ĝi de l'uragan'
al ĝoj' sur via dekstra man.
Do portu hejmen, ho Sinjor',
kolombon al arkeo!

Carl David af Wirsén (1842-1912)

Sankta vendredo

Silento. Venis do la fin'.
Sufer' kruela lasis lin,
la moko ne plu dornas.
En roka tombo post sufer'
simile ondon en vesper'
la Kruc-heroo dormas.

Silente, por la lasta foj',
vizite venis la malĝoj'
kun mirho, blanka tolo.
Nun same volas meti mi
la mirhon de la am' al vi
en paca vespermolo.

Silentas li en morta mut'.
Sed malgraŭ nokto, roka krut'
ne pensas mi pri fuĝo.
Ne trafos Filon la pere',
mi scias, li leviĝos je
la tria matenruĝo.

Silent' atingos ankaŭ min.
Profunde en la tombosin'
ripozos mi estonte.

Sed morto ne timigas plu,
ĉar mi en fido al Jesu'
leviĝos, lin renkonte.

Selma Sundelius-Lagerström (1859-1927)

Sinjoro, blovu ventoj de l'Spirito

Sinjoro, blovu ventoj de l'Spirito
denove inter ni kun forta plen',
ke la dormantoj el la pek' vekigu
kaj falu for de ili la katen'!

Ho — ili vidu la preditan hejmon,
la vojon de la vivo kaj de l'bon',
purigon trovu de faritaj pekoj:
la klaran, freŝan fonton de Cion'!

Kaj kiujn vi jam gajnis por la Regno,
Jesuo , ĉiam gvidu via man',
ĉar tra dezertoj, tra danĝeraj retoj
en lando fremda migras la kristan'.

Ho, Lum' de l'mond', radioj viaj brilu,
ke ni ne palpu en la noktmalplen';
Nin al la tuta vero paŝe gvidu,
ĝis estos plena fine la kompren'!

Verner von Heidenstam (1859–1940)

La nokto

Vi min demandas, kial lum'
sub mia pord' rubandas.
En ĉiu nokt', promene, kun
hezito vi demandas.
Jen la sekret' de mia kor',
fabel', de kiu irus
for la diskreta bonodor',
se mi al vi ĝin dirus.

Ŝanĝiĝis mia mondkonstru'.
Jam tiu aĝ' proksimas,
en kiu ni la homojn plu
ne amas aŭ estimas.
Rigardu — jen la lernosum' —
ne Kainidojn fide!
Sin al plialto turnas nun
la koro malrapide.

Novicsimile iras mi
por iun sekvi ane;
nun la sekreton scias vi,
kaj mi ĝin kaŝis vane.
Sub noktĉiela, frosta lun'
mi faras al mi diojn

por fidi, kiam kantas jun'
la tombomelodiojn.

Sed kiam dormas strato, plac',
ne venu al la pordo:
je ĉiu bruo en la pac'
mutiĝas la divorto.
La dian voĉon aŭdis mi
nur en silent', malfrue,
se kun soleca korokri'
mi ploris surgenue.

Gustaf Fröding (1860-1911)

Kio estas vero?

Pilato diris: "Kio estas vero?"
Respondis eĥo — la profeto ne.
Enigmosolvon post fermitaj lipoj
al mortoregno portis la hebre'.

Sed, dank' al Dio! Estas profesoroj,
al kiuj tute klaras jam la ver'!
Kaj multaj — ili nombras je legio —
respondis al Pilato pri l'afer'.

Sed ĉu ne strange? De la sola vero
koloron ŝanĝas jen magi-asperg',
ĉar kio veras en Berlin' aŭ Jena,
nur estas stulta ŝerc' en Heidelberg.

Gustaf Fröding

Sigelo de Salomono

Al mi, vi diras, mankas karakter',
logika rezonpov', bonordaj vivprincipoj,
neŝancebla kred' kaj la ceter' —
por tiel diri: spino por la agoripoj.

Rakontos mi sekreton de l'magi',
misteron pri sigel' de Salomono.
Legion da spiritoj kaptis li —
okazis en Damaska regiono
(aŭ en Jerusalem'?) — aŭskultu la fabelon!
Kaj ĉiun metis li atente en botelon.
La truojn ŝtopi tuj ordonis li,
sigelis mem kun zorga energi'.
Ne venkos brak', atak' al tiu ĉel' spirita —
jes, ĉel' el bona spec', fortika, altkvalita.

Nun, gesinjoroj, konfidenca dir':
Vi estas la spiritoj tie en karcero,
malhelpas korkoj vin ĉe la elir',
se foje volas vi eksteren — al libero.

En cindron bruli mi preferus mem,
ol ke botelon oni min enfermus.
Se Salomono de Jerusalem'

de sep provincoj la impostojn sternus
je sia dekstra flank' por tiuj, kiuj kline
kaj sklave donos sin al malliber' anime,
maldekstre la baston' de çifonul',
kaj dirus: "Nun elektu! Jen postul'!" —
bastonon sen hezit' mi prenis, kaj post danko
fiere irus mi al la maldekstra flanko.

Gustaf Fröding

Idealismo kaj realismo

Ektedas min la nuna skism':
la tero kontraŭ steloj.
Idealism' aŭ realism'?
Fendiĝas cerboĉeloj.

Nur portretitan gruzon vi
belarto konsideras.
Sed aerhela nubvizi'
ĉu ne *vizie* veras?

Jes, eĉ en pure ora tas'
la feĉo — feĉo estas,
kaj rozoj en fendita vaz'
ja ĉiam rozoj restas.

Gustaf Fröding

Maja kanteto

Printempo ... Nun birdoj kantas pri nov',
esperon revekas jubiloj.

Mi ree en pordo — ho, milda blov' —
sed plore malklaras pupiloj.

Nun mondo ekfloras, nun ŝvebas somer'
sur kamp' kiel verda lum-ondo.

Ho, bela la mondo, mia la ter',
kaj mi estas filo de l'mondo!

Kaj roze brilas la nub' de maten',
kaj noktaj nebuloj sin levas.

La mondo juniĝas pro nova ben' —
singulti en ploro mi devas.

Alvenas tagiĝo tro klare al mi,
tro freŝas pro roso petalo,
tro hele vi brilas, blindiga radi':
tro ĵus mi en ombra mortvalo.

Gustaf Fröding

Al Salem

Mia koro sopiras el valo
trans montojn kun nuba tegment'.
Ho, al Salem, al reĝa tronhalo
Salomona — kun aglo kaj vent'.

Noktenigra kaj reĝa li estis,
kun reĝeca kaj milda okul'.
Kiel grandaj marakvoj majestis
lia voĉ' en malhela modul'.

Kiel steloj ame enardis
de la alto en valon, al vant',
tiel li min, sklavinon, rigardis.
Ho, jes, tiel rigardas amant'.

Kaj li diris: "Al mia animo,
Matenroso, tre plaĉas ja vi,
do tuj venu al Salem sen timo
kaj vivadu en Salem ĉe mi!"

Kaj li diris: "Lilio en valo,
ĉu kuraĝas vi esti kun mi?
Inter pompo kaj bril' en tronhalo
pli sentiĝas la melankoli'."

”Ĝis piedoj eksangos survoje,
sub tagmeza sunbrul’, tra la ŝtorm’
mi iros, irados korgoĵe
kaj malofte ripozos en dorm’.

Tra dezert’, kie rabon disŝiras
en kaverno la forta leon’,
ho, feliĉe kaj dance mi iras —
volas esti ĉe vi, Salomon’!”

Salem = Jerusalemo

Gustaf Fröding

Elekto — aflikto

Maljunulo kaj vidvo li estas kaj kurba,
la servistojn li premas. Li knaras, avaras;
se mi iĝus la lia, mi estus ja turba.
Kaj fi, avarulo! Kaj fi — vi senharas ...
Kaj infanojn li havas, ho ve!
Edziniĝi al li? Tute ne.

Sed se tamen mi pensas pri korto kaj greno,
pri la porkoj dikventraj, plenmamaj bovinoj,
kaj pensas pri ĉiuj penego, ĉagreno,
kiujn havas pro vestoj kaj ŝuoj virinoj —
mi cerbumas en mia mizer':
pripensinda, ĉi tiu afer'.

Al alia, tre vere, mi iam promesis
iĝi lia, tuj kiam li venos de l'maro.
Ho, rekt dorsa li estis, ĉar riĉo ne pezis.
Kia junco floranta, kia bukla hararo ...
Mi lin amus per tuta anim'
se mi havus lin en la proksim'.

Sed ne povas mi tamen ne iom pripensi
la kaldronojn brilantajn, el kupra metalo
— ĉu toleri viraĉon, pri li pacienci?

Tre kaduka li estas: vidvina vualo ...
jes, pri tiom rezigni ja estus domaĝ',
vera peko, ridinda malsaĝ'.

Sed pli grandas la peko, min trompe fortiri
de amato fidanta, al kiu mi jesis,
kvazaŭ ŝtofon tre molan kaj karan disŝiri.
Mia kapo turniĝas, haltante forgesis
mia kor' sian devon pro li,
kaj plorige nun estas al mi ...

Hm, ĉi tiu kurbulo kun siaj teleroj.
Litkusenoj nubŝvelas, plenplenas la ŝrankoj.
Ŝatas ludi la pens' per arĝentaj kuleroj,
per bovinoj kaj porkoj kaj mono en bankoj.
Hm, mi kredas, ke jes ... Ho, mi kredas, ke jes,
eĉ se estus infanoj dekse!

Oscar Levertin (1862-1906)

Novjara kanteto mezepoka

Staffan al ĉevaloj kvin
donas trinki en jarfin'.
Klare jam vesperas.
Ja ordonis lin Jesu',
kaj surkorte akvoflu'
de la Viv' aperas.

Noktomeze al la kort'
kvin ĉevaloj de la sort'
el la stalo iras.
Froste blua ĉielbril'.
Inter etaj steloj mil
luntelero brilas.

Jen de Amo junĉeval',
brila kiel sun' sur val'.
Festaj bridrimenoj!
Ĝin ornamas florgirland',
selon bordas rozorand',
ligas orfadenoj!

Gaje henas ĉevalin'
de Feliĉo. Vestas ĝin
bridoj, hufoj oraj.
Revas ĝi pri fremda land',

kie flamas super strand'
sunoj loge foraj.

Aĉe flava, kun katen'
pene, trene lamas jen
la ĉeval' Mizero.

Kompatinda bestokul'
lace, tra malsat-nebul'
serĉas por pajlero.

Apud nuda plorsalik'
la ĉevalo de Tragik':
kvara el la kvino.
Ŝtonrigarde, sub la drap'
pendas ĝia nigra kap'
en malĝoja klino.

Laste — besto kun harar'
griza kiel trena jar'
de mizera sorto.
Kiel ĉerkon falas ter'
premo tuze, sen esper'
batas huf' de Morto.

Staffan al ĉevaloj kvin
donas trinki en jarfin'.
Dolĉas akvo klara.
Sub ĉiela iluminin'
Krist' indulga helpu nin
en la nokt' novjara.

Oscar Levartin

En la juda tombejo de Praha

Ne florojn metu, nek rubandojn
por ostoj, lacaj pro tortur'.
La vivo donis ne girlandojn,
sed ŝtonojn. — Ŝtonojn metu nur!

Praavoj same ... Ilin lasis
ne kruda man', nek vunda vort',
dum la jarcentoj ombre pasis
en ŝlima, judkvartala sort'.

Ho, kie hom' post vago dorna,
senhejma, peza de dolor'
ripozas en mortpaco dorma
post akra moko, multa plor',

ho, tie estus flor' — profano;
ne moku pacon bela tromp'.
Ne florojn metu ama mano,
sed ŝtonojn. Ŝtonojn al la tomb'!

Oscar Levertin

Songô pri tero kaj ventoj

(El "Reĝo Salomono kaj Morolf")

Levu ĉielen min, ventoj!
Peza songô. La palpebra
ŝargô estas tro giganta.
Salomon' en tol' funebra
venis el la vivo vanta.
Tero fine ĉion prenas,
tere kreskis ĉies ĝermoj.
Evidente mi alvenas
jam dumvive al la vermoj.
Levu ĉielen min, ventoj!

El la mallumo min levu!
Svenis fingroj, kiuj ŝutis
en la tutsenfundan kribron,
vivoligoj sin amputis,
perdis mi la ekvilibron.
Brilkoloroj okulbataj
en morthoro pale nulis,
kaj vizaĝoj tre amataj
neniiĝis, fornebulis.
El la mallumo min levu!

Portu min, vent', orienten!
El la sunnebulo flava
venis la homgenta ĉeno,
el mia lando* Edenrava,
dezertbrula ... Sun'! Mateno!
Tie sin la nokt' spegulas
en la font' de l'saĝ-trezoro,
kaj mallumokule brulas
kre-fervoro, kre-doloro.
Portu min, vent', orienten!

Portu min, vent', okcidenten!
Lando de l'sopir'. Susura,
kun aera nuancriĉo ...
Por la hom' haven' sekura,
hejma paco kaj feliĉo.
Laŭte sonas, venksignale,
vortoj, voloĵ, voĉohelo.
Pri estonto brilas ŝtale
okulbluo, mar', ĉielo.
Portu min, vent', okcidenten!

Montru al mi ree la mondon!
Ho, sopiras mi intense
al fabelo, kant', liuto ...
Mi adiaŭ ĉiusense
dirus al la bela tuto:
floro, frukt', virina sino,

* *La aŭtoro estis de juda deveno.*

de la akvogut' brileto,
greno en matura klino,
altaj arboj en kvieto ...
Montru al mi ree la mondon!

Poste pretigu denove
por Salomono kameron.
Al deziroj, revoj, pensoj
vi aspergu pezan teron.
Lace dormos miaj sensoj.
Tero sur la man' dolora,
ne trovinta pacon en la ĝuo tindra.
Tero sur okulo plora.
Tero sur la koro cindra.
Kovru per tero min, ventoj.

Oscar Levertin

La mortintoj

En la malnova ĥorkapel'
ĉe l'katedralo, kie
tili' en somermeza bel'
almuras florfolie,
ni kuŝas en skulptita griz',
mi kun la sole kara,
ĉe kor' la kor', en ŝtona ĉiz' —
dormeto jam centjara.

Ni amis, ludis, ŝi kaj mi,
rikoltis grenon pace,
ĝis iam, marte, sidis ni
kaj sentis aĝon lace.
Elfluis el la vitra kav'
la sablo de montrilo,
el mia mano falis glav',
el ŝia la kudrilo.

Ankoraŭ floras en kastel'
— ho, nestis ni sekure —
fenestra balzamin'. Prunel',
sambuko ekstermure.
Ĉe nia vojo de amsol'
purpuras la diantoj,

kaj sonas inter la lupol'
ankoraŭ junaj kantoj.

De l'vivobruo, ĝuo for,
ĉi tie, kar-intime,
dormetas ni. Ĉe mia kor'
la glavo tre proksime.
Sin klinas al kirasmanik'
rompita ŝildblazono.
Ŝi — kun la Skribo sur tunik',
lilio ĉe la zono.

Ke al Kreinto estu laŭd'
sub niaj du statuoj
riveras en ĉizita plaŭd'
la Paradizaj fluoj.
Kaj kiel bele el la urn'
elglitas ili kvare:
facila tint', ludanta turn',
trankvile, somerklare.

Sed inter ondoj la radik'
de Jiŝaj verdas glore,
terglobon ĝia branĉimplik'
priombras tre favore.
Folioj oraj, berfeston':
homsortoj en granito,
kaj ĉiam alten sin la kron'
etendas al zenito.

Oscar Levertin

El "La gepatra lingvo"

Lingvo gepatra, arbsusur'
ĉiam nova, ŝanĝama,
kanto suntrila, noktmurmur,
tamen unu kaj sama.
Movas foliojn de granda kron'
vi por komuna muziko.
Sentas ili je ĉiu ton':
unu la nutra radiko.

De la popolo vivanta spir',
varma pro peno, espero,
ĉeno liganta dum longa ir'
gentojn en ĝojo, sufero.
Post sia morto batas per vi
daŭre koroj plej grandaj.
Aŭdu! Eĥas miloble al ni
tempoj de longe dormantaj.

Fonto juneca, font' de mister' —
onde spegulas sin vanto,
virto, popolkarakter'
ĉie en sveda lando.
Lingvo! Ho, umbilika ligil'
funden al tera sino,
kant' unua ĉe la lulil',
lasta spir' en la fino!

Erik Axel Karlfeldt (1864-1931)

Virgulino Maria

Ŝi venas tie sur herbej' en flu' de bonodor',
dalekarlia junulin' kun haŭt' de migdalflor',*
jes, kiel roz' kaj migdalflor' el iu pura for',
en kiu ne pied', nek polv' makulas.
Sur kiu vojo migris vi, ke ne brunigis sun'?
Maria, kion revis vi interne dum la jun',
ke via sang' ne kiel nia brulas?
Hararo via lumas de mirinde milda bril',
la frunt' similas arkon de la luno,
iranta tie super Berg'*** kun blanko kaj humil',
dum junarabaron trafluetas lumo.

Nun ludas freŝa vespervent' kun la akvilegi'
kaj pacan sanktvesperon jen lulsignas la lili',
ne venas bleko de kaprid', de la ĉeval' ne kri',
ne eta pepo el birdnesto mola.
Nun iras en Dalekarli' junul' kun junulin',
ja elektita estas vi, kaj ĉiuj volas vin:
pri kio do vi pensas tiel sola?
Vi iras, kvazaŭ junulin' de l'sankta komuni':
ŝi volas en printempa noktsilento

* Migdalfloro oni nornas en Svedujo la vegetaĵon *Saxifraga granulata*.

** vilaĝo en Dalekarlio.

maldormi, kaj kun trema kor' mediti volas ŝi
pri sankta vort', mistera sakramento.

Revenu, ho Maria, jam alvenas la vesper',
ĉagrenon sentas la patrin, ŝi timos pri danĝer'.
Vi eta, delikata — junsaliko ĉe river',
arbare pasas urso sangavida.
Anĝel' alportis rozon, kiun tenas vi kun dign',
el sankta bedo venis ĝi por esti la insign',
ne vundas dornoj, nek serpent' insida.
Kaj de la vesperruĝa hejm' la lasta sunradi'
jen transas Siljan longe, mire brila —
nun povus iri fianĉin' al Paradizo vi
sur tiu ponto trema kaj gracila.

Klarigo pri la supra kaj sekva poemoj

Por ornami la murojn de siaj ĉambroj, precipe ĉe festaj aranĝoj, la kamparanoj pendigis bildojn pentritajn sur tolo aŭ kartono. La kamparaj pentristoj prenis ĉefe siajn motivojn el bibliaj ilustraĵoj, sed naive translokigis ilin al la hejma pejzaĝo kaj enmetis detalojn el sveda kampara vivo, kio donas tute novan poezian freŝecon al la bildserioj.

Karlfeldt, filo de Dalekarlio, jam de sia infanaĝo lernis ĝuste kompreni kaj ŝati tiun specialan artoformon, kiu inspiris lin al kelkaj plej belaj poemoj. Li sukcesis redoni la naivecon de la religia sento tiel bone, ke la leganto volonte lasas sin kapti de, ekzemple, la grandiozo kaj bonhumoro de Elija ĉielveturo kaj la senlime etera personeco de Virgulino Maria.

Erik Axel Karlfeldt

Ĉieliro de profeto Elija

Jen veturas ja Elija al la regno de l'ĉiel'
— nove brilas la kaleŝo tra la blu' —
pelto sure, vip' en mano kaj festena la ĉapel',
ombrelego sin apogas al genu'.

Digna estas la mieno: ja veturas li de l'val'
al plej alta tribunal' en ĉielland'.
Lin alvokis la Juĝisto: "Sidu vi en mia hal'
kiel mia elektita konsilant'."

Ĵus la veturil' rapidis tra la nuboj kaj aer'
kun sciigo de la Reĝo pri ekir'.
"Vaste famas via saĝo. Tuj veturu de la ter',
mi bezonas vin ĉi supre, brava vir'."

Kaj nun supren la kaleŝo. Trans la veturila rand'
largâ mano salutsignas al la ter'.
Sub la radoj kuŝas parto de l'amata Valaland',
kiu songâs sub mantel' de konifer'.

Jen ekbrilas grandaj lagoj. Kiel borda garnitur'
buntvestite floras vigla virinar',
kaj knabetoj gapas supren al la stranga nubvetur':

”Kien hastas najbaronklo per la ĉar?”
Jen de Leksand la preĝejo! En la bulbsimila tur’
ludas Falu-sonoriloj por solen’,*
kaj veturas la Sanktulo dum ĉi alta uvertur’
al muziko de eterna la orgen’.

Kiam sidos vi, Elija, ĉe la tablo apud Li
super homa misvagado, tera van’,
en orelon de l’Juĝisto tre mildige flustru vi,
ni malsatas — ho petegu Lin pri pan’!

Suno glitas nun en Siljan**, sed en noktonigra hor’
la profeto tamen iras kun trankvil’,
ĉar amikajn lanternetojn nia bona Di-Sinjor’
metis are pro gastamo kaj ĝentil’.

Fore en la spac’ dezerta, Hund’ ululas tra silent’
kaj minace embuskadas la Skorpi’,
nestas tie Grand-Ursino kaj Leono kaj Serpent’,
sed sekure la ĉevalojn ŝirmas Di’.

Fajro sub la ĉevalhufo — ŝprucas fajr’ el nazotru’ —
kaj galope ili kuras tra la spac’
fine al Stela Vojo, la orarba avenu’,
kondukanta al la brila Di-palac’.

Al ŝtuparo nun elvenas Lia Dia Grandsinjor’:
”Bonvenegon; nun eniru do, profet’!”
Kaj stalknabo alvokita — jen ruĝvanga pro fervor’
gvidas nun ĉevalojn ŝvitajn al kampet’.

* La kupron por la sonoriloj oni elminis en Falun.

** Granda lago en Dalekarlio.

Erik Axel Karlfeldt

Temp' atenda

Temp' atenda, pleje bona,
tempo ĝerma kaj burĝona,
ne superas maj' sundrona
helpromeson de april'.

Iri en arbaro vasta
sur la vojglacio lasta,
senti pluvodorojn mil ...
Cedus ĝuon de l'somero
mi por eta fruherbero
en deklivo ĉe rivero
kaj l'unua turdotril'.

Temp' atenda, temp' aspira,
gefianĉa, vivsopira,
pli ol la printemp' jubila
ĉarmas amsekret' en kor'.
Renkontiĝi, tuj disiri,
al danĝera dolĉ' sopiri
kun timeme trema kor'...
Fruktoj por aliaj oros —
mi en rev' atendi volos,
en Eden' maldorma solos
sub la ekburĝona flor'.

*Erik Axel Karlfeldt*Poemo ĉe la soleno de la Sveda Akademio,
aŭtune 1929

Peliĝas ŝtormrapide temp'
samkiel nuboj, fum';
ekflamon blondan de l'printemp'
estingas tuj aŭtun'.
De l'somerflor' —
nur velka spur',
sed dankas ni, ho jar',
se donis vi eĉ rozon nur
por ĉerko en tombar'.

Psaltero, liro ludu
dum peza penoprem',
ĉiame nin apudu
la amo al poem'.
Plensonu viv' fulmkura:
jen vent' herbejsusura,
jen mar' en ŝtorma trem'.

En hejmintim' satigu nin
la bona, simpla pan'.
Amanta sin' konsolu nin
dum sortouragan'.
Ĉe vivofin' kred' gvidu nin
tra mortoocean'.

Erik Axel Karlfeldt

Malsano

Glitvelas mi al fora land'
al fora land'.
Lumtur' ekbrilas al mi.
Popolo tie sur la strand',
parolas fremde ĝi.

Nun oni min gvidas al granda hal',
ornamas ĝin ruĝo kaj or'.
Sed forte siblas la vent' tra portal',
malvarmas animo kaj kor'.

Ho, kial en nokto malfrua
nun lasas min ĉiuj en sol'?
Mi kuŝas en timo skua
kaj frostas tra ostoj, medol'.

Okuloj lace ektrovas
kuŝantan sfinkson: jen
Ŝi mole stariĝas ... sin ŝovas
katmove al mia kusen'.

* *
*

Sin kaŝas en brusto sopiro.
Sed kio do tiras ĝin?
Ne verda hejmlando de l'homoj,
nek lando trans nuba lim'.

Ne logas la vivobruo,
al tombo ne tiras la em',
ĝi vagas libere, sengvide:
sopir' pro sopiro mem.

* *

*

Sur tablo jen keiranto,
kaj blanka azale'.
Ĉe lit' virina fleganto
maldormatentas tre.

Memoras mi infanaĝon:
Morbilo. Lita mol'.
Vekiĝi, vidi vizaĝon —
sekuro kaj konsol'.

Nun dormi dolĉe estos,
ĝis sunos sur la kort',
Ho, Panjo, vi ja restos.
Sed — vin ja prenis Mort'?

Ĉiel' nun falas, tremas ter',
sed restas firma fort':
mi vorton aŭdis de mister'
ĉe la mirinda pord'.

Se dronos en bruo sur viva voj'
la tono el trans la konsci',
mi tamen memoros ĝis dua foj',
kiome da amo en ĝi.

* *

*

Muzikas elmonte por mi en la sol'
plentone, ĉiele. Konsola mol' ...
Nun — voĉo klara, kun dolĉa sordin':
Ho, restu, vi kara, ne lasu nin ...

Okulojn malfermis mi lace, kun pen'.
Do hejme. Ne fremda pejzaĝ'.
Sonoris ja paskon. Ĉe mia kusen'
plortrema infanvizaĝ'.

* *

*

Mi rajtas resti kaj restos vole,
sed kiom kare mi devas pagi!
Al mi vidiĝas, ne plu simbole:
jen novaj jaroj por penti, agi.

Mi ne matura, ne inda estis.
Sufer' sufiĉis kaj ĝu' ĝisfunda,
sed por pretiĝo afero restis:
feliĉon krei el kulp' abunda.

Erik Axel Karlfeldt

Nigra Rudolfo

Kaj Nigra Rudolfo nun dancas
kapkline kun gaja mien'.
Li pensas pri noktoj ebriaj
en la amsterdama haven'.
Li revas: knabinoj balancas
florkronojn kaj ŝvebas nun
la brunaj piedoj graciaj
sub lumo de Samoa-lun'.

En Roslaga valso flugire,
reveme li klinas sin.
Li same en bosko suspire
brakumis kun ĉilianin',
kaj tiel la verto krisphara
sin klinis en negrovilaĝ'
al eta princin' dektrijara
kun ebononigra vizag'.

En Málaga dancis li same
sur vinmakulita marbord'.
Rozvanga knabino nun tremas,
logita, venkita, sen fort'.
Pro dono kaj preno ŝi ĝemas
brakume de forta la vir'.
En foro Baltmara aklame
respondas per muĝa ekspir'.

Per Hallström (1866–1960)

Kanto pri la tero

Maria en Paradizo —
ŝi kantis, kaj tenis sin ĉiu ekspir',
silentis ravite la gaja ventlud',
aŭskultis ĉelipe zefir'.

Maria en Paradizo —
ne pasis tie trans sojlon dolor',
malpezis kiel la luma aer'
pro ĝoj' ĉiu sankta kor'.

Ne venis timo proksimen:
revemaj anĝeloj gardis ĉe l'mur'.
Kaj fruktoj ruĝis sen tuŝo de man'
en pompo de plena matur'.

Maria en Paradizo —
la vortoj similis al tinta arĝent',
kiam pri hejmo sur fora la ter'
ŝi kantis tra la silent':

”Orienten ĝi havis pordon,
tra kiu flamis matena sun',
kaj al okcidento fenestron:
forpalis tie la lum';

ĝi havis ujon por fajro,
la karboj kunfalas ĉe grila son’;
ĝi havis kuŝejon, sin fermis
okuloj en dorma dron’;

ĝi havis surkorte salikon;
printempe ĝin vestis tulo el or’,
kiu falis aŭtune kiel mantel’,
revenis maje kun glor’.”

Maria en Paradizo
mallaŭte finis, rigardis kun varm’.
Kaj en virgulina, beata la rond’
ne estis okulo sen larm’.

Veronika flustris mallaŭte:
”Mi havis fratinton kun rida tril’.”
Aŭrélia plektis la manojn:
”Mi havis suferojn mil.”

Reve me Margreta memoras:
”Mi — viron ... sopire min amis li.”
Cecilia en pala ekstazo:
”Mi havis sopiron al Di’.-”

Kaj kiel skuas la vento
el heĝo malseka la gutojn for,
nun fluis sur vangojn palajn
kun duboj, demandoj, la plor’:

”Ĉu la koro ne flamas plej varme
sur tero — en ĝojo, mizero, malfort’?
Ĉu ne pleje brilas la revo
sur fono de nokto kaj mort’?

Ĉu peko, ke daŭre ligas
la koron surtera malbel’?
Ĉu ne la ĉielo en nia sopir’
pli veris ol tiu ĉiel’?”

Maria alklinis sin ame —
la vortoj similis al tinta arĝent’,
dum lule ŝi kantis pri l’hejmo sur’ ter’,
ke ĉesu ilia lament’.

”Sub noktaj steloj,” ŝi kantis,
”ankoraŭ oni revas sur ter’,
kaj floroj svenas aŭtune pro frost’,
vekiĝas en maja aer’.”

”Sub noktaj steloj,” ŝi kantis,
”povas ĉion brakumi mizera kor’,
kaj aŭdu, kiel belsonas la kord’,
se ludas ĝin morto, dolor’!”

Bo Bergman (1869–1967)

Adaĝo

Ond' moviĝas, vent' muzikas,
ondo, vent' karesas sin.
Post l'arbaro, ornuance,
mar' sekala ondbalance
lulas sin.
Vi nur mankas; kor' indikas
tion per malema mov'.
Min en dormon enmuzikas
milde mola blov'.

Nuboj naĝas jen ventpele:
cignoj sur la ĉiellag',
sed silentas ili glite:
cignoj kantas nur trafite
de la sag'.
Vundis vojo min kruele,
premas vivotragedi',
volus gliti mi ventpele
kun la cign' al vi.

Bo Bergman

La revuloj

Malluma la frunt' kaj tranca la ir'.
La vestoj ĉifone surpendas,
kaj brakojn ili kun vibra sopir'
al trompa vizio etendas —
jes, iras por stelo, por nub' aŭ vent',
por fulmo, kapric', iluzio
kaj premas al lipoj je sakrament'
kalikon kun vin' Fantazio.
Ne domon, nek grenon — al fremda cel'
ja logas la fatamorgano.
Se stelojn donus al ili Ĉiel'
kaj tutan mondon Satano,
ne ĉesus ilia soifa brul':
nur migri, nur serĉi kun reva okul' —
allogas jam nova incenso.
Etiĝas ja tuj la solvita demand'.
La granda troviĝas post tiu rand',
kie svene haltis la penso.

Bo Bergman

Kritiko

Ĉu estas karnopec', el Brust' ŝirita,
ĉu vorto eĉ, per larm' aŭ sang' skribita,
ĉu er', eĉ unu, el la vivo ŝvita
en tiu ĉi bombasta poezi' —
troornamita arabesk-ebri'?
Tre bona, certe, la metia lerto,
sed venu vir', virino — ne nur sperto
kaj korp', animo en la vortriveron!
Ne vort' pro vort'. Nur tio povas mem
eniĝi unge koron kaj radike teron,
en kio kuŝas vere viva sem'.

Bo Bergman

Nia sorto

Ni flagras cente —
sekfoliaro
pelita vente —
al nia celo,
al tombobaro.
En ruĝfabelo
ni vivas reve;
moviĝas deve,
traflugas meve
la maronokton,
kun vent' batalas.
Levitaj vente
ni ree falas
kaj eksilente
eniras nokton.

Bo Bergman

Nun iras ŝip'

Nun iras ŝip' balance al cel',
ho dance al cel', plenplenas la vel'.
Mi flustras ion al via orel' —
la ŝipa nom': Feliĉo.

Teruraj ondegaj frapas kun bru',
jen blankas rifdorsoj en nigra blu',
ŝipestro tamen direktas plu,
ĉar nom' de l'ŝip': Feliĉo.

Se ili venas al verda la strand',
ho, verda la strand, kun roza ruband'
knabin' tie staras, mansignas de l'rand'
al ŝip' kun nom' Feliĉo.

Hoj-hojas responde de l'mastoj, ŝnurar',
huraas gajuloj sur blua mar',
kaj ... jen maristo kun bukloj, ĉar
la ŝipa nom': Feliĉo.

Kaj buŝo ruĝa malfermas nun sin,
malfermas nun sin la buŝ' de knabin',
ŝi ĝemas, petegas: kunprenu min
surŝipe de Feliĉo!

Sed kredu al mi, kun ĉi pasaĝer'
la ŝipo pereos; kredu al ver:
knabinoj sur mar', knabinoj sur ter'
danĝeras al Feliĉo.

Bo Bergman

Infana kanteto

Koko krias ĉe la stal',
ĉe la stal'.

Krakas fajr' kamena,
tremas la foli' en val',
verda valo, eta val'.
Blovas vent' matena.

Jen hirundo en seren',
en seren.
Blankas nub' en supro.
Al diserva frukunven'
bingas-bongas, frukunven'.
Nun vekigis pupo!

Bonan, pup'! Vin klinu re,
klinu re,
laŭte ridu, Anjo!
Ludas viv' mallonge tre,
pupo gaja kaj mi tre,
gajas pleje Panjo.

Bo Bergman

Lilio en Paradizo

Sur aĉa strat' en kvartalo Cupido
en rond' de maristoj kaj ĝu-aĉet'
kaj multe, kion ni lasu el vido,
loĝadis ŝi do, Matilda Magnet'.

Ne tute bonorde ŝi vivis sur tero:
kun pastro, polico en malharmoni',
sed nun estas pura la flor' de l'mizero —
en Paradizo brilblanka lili'.

La pekoj nur estis fulga makulo
sur vitro anima, lavita per plor',
kaj en la kor' estis ĉambro, angulo
kun multaj aĵoj de alta valor'.

Eĉ eta knabino loĝis ja tie,
perdinta neniam el sia memor'
la ravan vekiĝon matensunstrie
ĉe Patro kaj Panjo. Jen: kafodor'

ĉelite. Katido! Lumridaj tagoj;
anasoj babilis sur suna strand',
kaj en la ĝardeno logis de fragoj,
fabele, tre dolĉa kaj ruĝa land'.

Kaj spite al aĉaj, malindaj faroj
la festa ĉambro brilegis de pur',
al truda scivolo de l'gastoj, najbaroj
ŝlosita per ege forta serur'.

Nur foje, en nokta mallum', okazis
dum akre doloris dorna memor',
ke l'pordo malfermis sin mem kaj lasis
samsortulinon al la trezor'.

Sed kiam ŝi kuŝis, ĉifono kota,
mortant' kompatinda, Matilda Magnet',
sin ĉio malfermis: al voj' irota
elfluis lumo el la ĉambret'.

Kaj venis bela anĝel'; ĝi portis
triumfe la etan knabinon al Di'.
Kaj oni al tombo en ĉerko transportis
l' alian, kio ne estis ŝi.

Bo Bergman

La lasta stelo

Nuboj fermas mole
pordon de l'ĉiel'.
Tra la vitro sole
lumas unu stel'.

Baldaŭ Di' estingos
ankaŭ tiun for.
Nokto min atingos,
pezas mia kor'.

Karl Erik Forsslund (1872–1941)

La sorĉito

(Laŭ malnova fabelo el Dalekarlio)

Ŝi, Rangila en Roberg,
al tiu hom' nur montras sin
al kiu ne fermiĝis la okulo.
Sed Limbo-Erik ŝin renkontis.
Ŝi diris: "Venu ami min!"
Abiaj branĉoj vestis ŝin —
ho, sentu nur ilian bonodoron!
Sub fruktoj en purpura brulo
duonvidiĝis blanke delikataj
la ŝultro, brusto, koks' en loga lulo.
Plej bela el driadoj tim-amataj
ŝi estis ja, ŝi, Rangila,
ho, Rangila en Roberg!

Li sekvis ŝin en monton,
kaj multajn jarojn restis li
sed foje venis hejmen pro malsato,
malsato ... kaj petegis:
"Nun, patro, sonorigu vi
en la preĝejo jaŭdojn tri
vespere ke ricevu mi liberon!"

Sed vanas sanktaj sonoj. Sen kompato
lin logas tonoj el la sorĉa monto.
Pli forta ol orgenmurmur',
pli milda ol folisusur'
incitas liajn sensojn voĉo dolĉa;
lin ravas pli ol birdotril',
ol la plej juna verdo de printempo.
Ho, Rangila, ho, Rangila!
Ŝi flustras, vokas ... varma sang',
lilia brusto, rozovang' ...
Ho, Rangila en Roberg!

Denove en la monton.
Dum multaj jaroj restis li,
sed venis ree hejmen pro malsato.
Li diris al amiko:
"Ĉu vidas tiun lumon vi
ĉe Rangila en Roberg?
Palacon, kie brilas fajre-ore
tra cent fenestroj flama lum'?
Ĉu aŭdas ludon, kanton?" Kaj fervore
li pentras ĉiun riĉon de la ter'.
L' amiko miras, Kie ĉi mister'?
Li ja nenion vidas, krom nigraj nubobuloj
kaj mont', arbar', kovritaj de nebuloj.
La kapon dube skuas la amik'.
Jen Erik falas al la tero bruna.
Lin mortan oni peze portas nun
en domon de la patro, la maljuna.
Eksonas voĉo rava. Kante

foriĝas ĝi en monton kaj forondas,
mallaŭte jubilate:
"Ho vi, ho vi! Vi, Rangila,
ho Rangila en Roberg!"

(Prezentita kun muzikakompano ĉe U. K. en Stockholm, 1934.)

Bertel Gripenberg (1878-1947)

Soleca skispuro

Skispur', kiu serĉas, sola
por voj' al arbarprofund',
sinua skispuro mola
trans montojn al valofund',
sur marcĉ, kie kirle muĝas
neĝvento kaj kriplas pin' —
jen mia penso. Ĝi fuĝas
solece al malproksim'.

Skispuro frosta forbluas
solece en la dezert' —
homvivo, kiu forfluas
sur vojo de la necert'.
Demandojn mi portis bruste
en foro sin kaŝis respond' —
zigzaga spur' neĝokruste:
jen mia vagad' tra mond'.

Skispuro sola. Ĝin finas
subite roka ekmut',
kie kripla pino sin klinas
trans randon de l'nigra krut.
Kiel froste la steloj falas,
kiel ombras la arbomur',
kiel neĝo malpeze kristalas
sur mole kovrita spur'!

Jeanna Oterdahl (1879–1965)

Preĝo

Ho, vi, kiu vidas, ho vi, kiu scias,
ke ĉiuanime sekreto vekrias,
vi ankaŭ en mi la abismojn ja vidas.
Ĉemane min prenu, danĝero insidas!
Plenigu per graco l'animon senkernan,
per fajro forigu skorion internan
kaj lasu min veni en landon eternan,
Patro kaj Dio!

Se estas la vojo al transa la korto
nur voj' tra turmento, doloro kaj morto,
mi ĝoje ĝin iru. Vi fleksu la volon
kaj donu al laca animo konsolon.
Al mi donis "estu" animan esencon,
por vivo surtera decidis vi sencon.
En mi ĝin enskribu — vi havas potencon,
Patro kaj Dio!

Wilhelm Ekelund (1880-1949)

Tiam estis helaj la fagoj

Tiam estis helaj la fagoj, tiam la rivero lumis
de naĝanta insularo: blankaj ranunkuloj;
hele la paduso balancis sian kronon ĉi tie,
kie etulo mi vivis.

Nun silente pluvas. La ĉielo pendas malalte
sur nudaj arboj. Ekfajfas. Denove la trajno moviĝas.
En la nokton malrapide nigriĝantan mi foriras
senamika.

Vilhelm Ekelund

Kvieto

La tago suferpeza
jam venis al la cel';
sub nuboj plumbe peza
frostklaras la ĉiel'.

Trankvilu, pensoj, mio;
kor-kri', sufoku vin!
Tre baldaŭ dormos ĉio,
tre baldaŭ venos fin'.

Wilhelm Ekelund

Adoro

Kiel la maro sub sunvento julia
tiel freŝa, tiel ebriige freŝa estas via korpo. Neĝo, rozoj.

Padusoj ĉe la fonto, majroso arbara
ne tiel dolĉe odoras kiel viaj lipoj odorantaj.

Blindiga belo de homo — ho vidu ... la polvon,
la polvon, sur kiu vi paŝas, kisas balbute, adorante la sklavo.

Sigfrid Siwertz (1882–1970)

El "Exit Isidoro Filén"

Nun temas pri la sentoj kaj pensoj de Leonardo Isidoro Filén en la vespero antaŭ ol li konfesis siajn ŝtelojn el la kaso kaj provizo. Filén estis belega viro kun nigra, krispa hararo, pala haŭto, mallumaj, dolĉaj okuloj, nekontraŭstareble kurbaj lipoj kaj longaj, malseketaj manoj, pro la longa uzado de tranĉilo kaj tondilo ofte vigle kaj gracie svingiĝantaj. La virinoj fariĝis lia malfeliĉo. Li oferis al ili ĉion. La virinoj scias pri Isidoro Filén pli ol mi. Sed ili silentas — same kiel la ŝtelhelpantoj.

La lasta fojo, kiam oni vidis Filén en la libera aero, estis ĉe la ĉiusomera balo de la frizista societo en Nacka. Li staris jam tiam, pala kaj rigida, en la ŝetombo de la sorto, sed ankaŭ tia, en sia prema malsereno, li ne povis eviti, fari profundan impreson al la belaj frizistinoj. Ŝajnis kvazaŭ li farus malgajan kaj solenan finkalkulon pri ĉiuj siaj eksamantinoj. Ĉar Filén ĉiam fidele elektis el sia metio, kio ankaŭ, ĉe okazo, estis akcentata kiel iom senkulpiga trajto ...

Kaj li do subite foriris en la nokton por reaperi nur en la tribunalaj gazetnotoj. Antaŭ la juĝisto li estis trankvila kaj humila. Ne tro severe prijuĝu lin.

Alna glu', pinpingla fal'.
 Zumas jen barbirobal'.
 Ĉe piedoj tikla sent' —
 ĉu vin venkos valsotent'?
 Kornorkestra tonohajl' —
 kurbus pro ĝi fera najl'!

Tube, korno kaj tambur',
 Crème Ninon kaj Rose d'amour,
 solv' safrana, ambro, mosk'!

Dancu gaje en la bosk’!
Kosmetika la parfum’
ŝvebas en la lunolum’.
Migdalsap’, lilia lakt’
pinarbaro kaj valstakt’.
Falsharaĵo, bukligil’,
brust’ ĉe brusto — maltrankvil’.
Krispaj haroj de virin’
tiklas dolĉe-svene vin,
kaj en arda sangoflu’ —
muta rev’ en kirla glu’...
Ĉu, piedo kaj pasi’,
kontraŭstari povas vi?
Korn’ volupta, amoscen’:
nun endancu, ho Filén!

Por tiu plu en ter-oaz’
ne floros rozo, revo,
kiun tentadis tro la kas’
de lia bona ĉefo.
Vi bela Isidor’ Filén,
vi ŝtelis — ho skandalo —
botelon ŝtelis vi sen ĝen’
da *Eau de Portugal*o.
Ho, kiel grilo grincas: iiiii
ĉe akrigila sono
senkulpa iam gajis mi
en la razadsalono.
Jes, pentu — jam ne eblas fuĝ’:
tondilmakzeloj de la juĝ’

oscedas kun malpleno
por via vivfadeno.

— — —

Jen, frato, eĥo de la ĥor'
la gajajn voĉojn portas!
Sub ombraj arboj en la for'
la lasta valso mortas:
... Mosk', safrano, rozparfum',
se vi povas, gaju nun!
Mankateno, piedĉen' ...
Ĉu vin tentas valsrefren'?
Samfadene koroj sep
amis vin kun kvera pep'.
Kis', mensogo, malhonest',
man' en jupo, man' en kest'.
La fadenon ŝiris dram',
koroj sep forgesis jam.
Mutu kornoj, nigru scen
Exit Isidor' Filén.

Exit = eliras. (Sceninstrukcio por aktoro.)

Anders Österling (1884–1981)

Evangelio

Se longe eĉ la font' de via memo
en dorm' atendis, ne glacias tremo
de l'verda viv'. Vekiĝas post dormpezo
solene ni al suno kaj tagmezo.

Tra ekvinoksaj tempoj grizebluaj
la homo iras dum bataloj bruaj,
sed foje, ĝoje sentas ii la movon,
de l'marŝo homa freŝan preterblovon.

Feliĉa, kiu vidas, ke komuna
kun multaj estas lia sort fratkuna,
kaj sur vizaĝoj legas sulkfigurojn,
deĉifras de la fruntoj sortgravurojn.

Nur vivo donas vivon: diro proza,
tre simpla, kaj — sekreto serioza.
Ke ĝia ver' validas per eterno,
ja multaj scias nur post vunda lerno.

Por memkompato, kiu sin priploras,
evangelio, unu nur, aŭroras;
el la cerbum' post egoisma baro
nur unu elirpord': al la homaro!

Anders Österling

Monokordo

Kampulo nun ludas sur monokord'
ĉe l'forno. Nun foras mizero,
kaj Libanon, Salem kaj Ora la Pord'
belbrilas en griza vespero.

Li palpas krudfingre sur sola kord',
dum ruĝe ardetas la karboj.
Kviete enfluas en himnon akord'
de l'marĉoj aŭtunaj kaj arboj.

Ĉu grace el Sferoj alturnas Sinjor'
la orelon al tia mallerto?
Laŭdkanto en simpla vest' de labor',
por mond' ne tre bela koncerto.

Li kantas — aĝul' kun modesta rol'
sur tero. Sed se la Zorganto
en tempo malpia suferas pro sol',
lin eble ĝojigas la kanto?

Etaĵon grandigas senfina distanc' —
dum lia kordludo mallerta
la tero ne estas nur pilko en danc',
ŝvebante en spaco dezerta.

Anders Österling

Pejzaĝo kun steloj

Malfrusomera nokt' fajrigas brilantojn;
ripozas tero en magia lac'.
Jen falis ĵus en blujn la Atlantojn
svenigajn stelo el senfina spac'.
Sed sub la steloj duonlumo tuŝas
tegmenton etan. En la ombra dens'
birdnestoj kaj knabinalkovoj kuŝas,
kaj tien rajtas fuĝi mia pens'.

Mi tiun supron mia propra nomas,
punkteto firma ĉe senlima trans',
kaj miajn paŝojn konas, kiuj domas
post tiu pord' kun la amika ans'.
Se fremda iras mi sub noktaj sunoj,
sur ter' troviĝas jen por mi azil',
ĉe maro, kiu ondas al la dunoj
kaj kortsalikoj kanton pri trankvil'.

Ture Nerman (1886–1969)

Karinjo

Eta, gracila, nur dekkvin,
la haroj — lin'.
Kaj supre blu-bluas ĉielomuslin'.
Sekvante vin
sin gimnazioj balancas;
glacio degelas en vintrofin'
kaj dekdu ventoj dancas.

Sed trista, kun jaroj tridek-tri
ĉeflanke mi,
la faŭno malbela, ne pensas pli
al melankoli',
pro juna ir', linharoj ...
fororgesas, ke homoj ridetus pri
la tri kaj tridek jaroj.

Ne timu do! Ne, etulin'!
Rigardu min!
Ne plue okazos tia krim':
vidserĉi vin;
nur kiam, plenkreska, iame
sen ĝeno vi scios pri vira inklin',
kiel ĝi fajras flame.

Por mi: matura florĝarden'.
Ne mankas jen
la formoj kaj flirto kaj ĉirkaŭpren'
por volvi min en
mantelon de ruĝa ebrio.
Por gimnazian': via flora liptrem'
en iu ŝtupar' en junio.

Do, iru en rosfreŝa jun'
sub marta sun'
— de knabokruroj la trenum' —
surstrate kun
esper', Feliĉon trovi.
L'okulojn fermos la Maljun'
obee. (Kiel povi?)

Mi ĝemos ... ne vidos, tute ne:
memoros, ke
vi estu por mi kiel blua fe',
poezi', rimkre',
kantet' el senkulp' kaj harlino,
infanbalmelodi', kiu premas ĉe
la gorĝo kun ĝena obstino ...

Kaj tiel, dum pasos kun susur'
la tempokur'
kaj vi maturiĝos por rabo, tortur',
mi staras nur
fenestre je martaj gutsonoj
kaj dankas ridlarme al la saĝa natur'
pro ĉiam novaj burĝonoj.

Harriet Löwenhielm (1887-1918)

Al la malgranda frat' de mia koro

Al la malgranda frat' de mia koro
donaci volus mi el trezorkest'
juvelon brilan pli ol Koh-i-nooro.
Mi volus pli —
sed atestvokas Dion,
ke mi nenion havas, ve, nenion,
sed pri feliĉ' de l'frato preĝos mi.

Surmeti volas mi pilgrimmantelon,
kaj post senfine longa pilgrimad'
mi genutrenos min en templohelon,
sur la marmor'
min klinos ĉealtare,
kaj petos mi senĉese, humilkare,
ĝis "Tiel estu!" diros Di-Sinjor'.

Mi frunton premos teren kaj infane
petegos: "Di-Sinjoro, Cebaot'!
Vi, kiu tenas ĉiun ĝojon mane,
vin petas mi:
el via riĉo gemon multifacetan
el ĝoj' senlima donu, ho, al li!

— feliĉon tian, ke ĝi, eĉ sentate
momenton nur, lin ravi ĝis kaptur',
sed ne permesu, ke ĝi velku sate!

Mi petas vin:

Donacu senmezure!

Sed, Dio, kiam regos li purpure,

ho faru, ke li ne forgesu min ...

Dan Andersson (1888–1920)

Maristo Janson

Hejo ho, maristo Janson, jam fortiĝas matenvento,
lasta nokto forruliĝis, nun Konstanca iros do.
Se patrinon vi brakumis, kisis Stinjon kun lamento,
se eltrinkis vi la brandon, kantu hejo ho!

Hejo ho, maristo Janson, ĉu vi timas en ĉi horo,
ke l'knabino vin trompados kaj forlasos en malĝoj'?
Kiel matenstelo tremas, tiel batas via koro;
turnu al la vent' la nazon, kantu hejo hoj!

Hejo ho, maristo Janson, eble estos via sorto
ne virinoj, sed la ŝarkoj en la sudomara blu'!
Eble inter la koraloj embuskadas tie Morto,
la krudmana sed honesta, kantu hejo hu!

Eble sidos vi, maljuna, sur farmej' en Alabama,
dum kribriĝas sur tempiojn griza polv' de l'vivovojo'.
Eble vi forgesos Stinjon pro glaset' en Jokohama —
jes, ne virte, sed tre home, kantu hejo hoj!

Erik Lindorm (1889-1941)

Posttagmezo

Fajro krakas. Ekster la dom'
aŭtuna pluvo faladas.
El kuirejo susura son':
lia edzino gladas.

Pordbato, bruo, tondro, fulm'!
L'infanoj ĉambron lavangas,
neniu muta, nek sen pulm'
kaj neniu el ili mankas.

Sed pasas la tago al dorma vesper',
kaj forne cindro grizblankas.
Kaj post nelonge ne estos ver':
"neniu mankas."

Erik Lindorm

Minuto de feliĉo

Ĉu ver', ke infanon mi premas al kor',
min mem rekonas en ĝi,
ke ter' estas varma, fajreras marfor',
ĉielo serenas sen stri'?

Kiu tempo nun estas? Kaj kiu la jar?
Kiu estas mi mem, mia nom'?
Vi ridanta vindaĵo kun blonda harar',
kiel venis al mia brakum'?

Mi vivas! Mi vivas! La ter' je dispon'!
De kie min portis la vent'?
Mi eble atendis dum jarmilion'
por tiu ĉi sola moment'.

Evert Taube (1890–1976)

Marista lulkanto

Lul — lal — lul', la kaldrono sur brul',
alvenas tri migrantoj survoje,
unua, ve, lamul',
la dua, ho, blindul',
la tria ne povas paroli.

Lul — lal — lul', la kaldrono sur brul',
ĉiele migradas tri steloj,
unua blankas jen,
la dua ruĝas jes,
la tria estas luno, la flava.

Lul — lal — lul', la kaldrono sur brul',
blovadas tri ventoj surmare,
sur Granda Ocean',
sur eta Skagerak'
kaj longe for en golfo Botnia.

Lul — lal — lul', la kaldrono sur brul',
veladas tri ŝipoj suronde,
unua estas bark',
la dua estas brig',
la tria havas velojn ĉifonajn.

Lul — lal — lul', la kaldrono sur brul',
ŝipkest' havas tri figuretojn,
unua estas kred'
kaj dua la esper',
la tria estas amo, la tre ruĝa.

Pär Lagerkvist (1891–1974)

Torso

Nur vi nun restas, Brust',
vi suferpova,
vi, kiu sentas sen lament'
dolorprofundon.
Polv' — mia buŝ',
sur fremda ter' mutanta,
la gorgo: polv' —
ne povas plu ĝi kriegi.
Kaj miaj membroj, ve,
rompite, splite kuŝas
por ĉies piedprem'.

Ne levas sin la man'
por kapti vantan ĝojon,
saluti sunon de la tag'
aŭ preni venko-laŭron.
Ne levas sin la frunt'
por kun vireca penso
renkonti sian sorton.
Okul' ne malfermiĝas
por mondon klare vidi
kaj trovi la certecon.

Nur mia Brust', nur vi ...
L'animon vi katenas,
stumpitan por sufer'.
Nur vi, ho, Brust' —
birdnesto de la viv',
tremanta
ankoraŭ longe, longe
post forflugo de la birdo.
Nur vi, ho Brust',
dolorprofundo,
estas indulgita.

Pär Lagerkvist

En la sangan havenon de mia kor'

En la sangan havenon de mia kor'
nun fremda ŝipo englitas
kun helaj veloj. El kiu for'?
Kaj kiu vi estas? Silente vi glitas
en min. Enigas la ankron profunden.
Atendas trankvile
ĉi-nokte
en maldormo ĉe la sanga rodo.

Neniu salutas vin. Mortas la vent'
en pende malplena velo.
Ne movas la ondoj en la silent'
vian bildon sur sanga malhelo.

De kie vi venas?

Mi atendas de la vasta maro ŝipon
kun blankaj veloj.
Ne vin.

Ĝi venus tie el la lumo
kun flagrubandoj feste flirtantaj,
ĝia velo estus plena de suno
kaj ĝi englitis ĉi tien —

Kiu vi estas?
Kial kuŝi tiel peze,
tiel preme sur la sanganta rodo?

Edit Södergran (1892-1923)

Ni virinoj

Ni virinoj vivas tiel proksime al la bruna tero.
Ni demandas la kukolon, kion donos la printempo,
ni brakumas la nudan pinon,
ni esploras ĉe la sunsubiro pri aŭguroj, konsiloj.
Iam viron mi amis, li al nenio kredis ...
En frosta tago li venis kun senanimaj okuloj;
en peza tago li foriris kun forgesemo sur la frunto.
Se mia infano ne vivas, ĝi lia estas ...

Edit Södergran

Vespero

Venas vespero malvarma.
Sorbu el mia mano la varmon,
mia mano havas sangon printempan.
Mian manon prenu, mian brakon blankan,
prenu la sopiron de miaj junaj ŝultroj.
Senti, senti nur unu nokton,
en nokto kia la nuna,
vian pezan kapon sur mia brusto ...

Edit Södergran

Sen titolo

Degelis kiel neĝo aerkasteloj miaj,
forfluis kiel akvo la revoj.
El ĉio, kion amis mi,
ĉielo restas nur
kun kelkaj palaj steloj.

*

Floron vi serĉis, trovis frukton,
fonton vi serĉis, trovis maron,
virinon vi serĉis, trovis animon.
Malkontenta vi estas.

*

Via amo vian stelon estingas —
en mia vivo luno ekbrilas.
Mia mano ne hejmas en via.
Via mano: libido.
Mia mano: sopiro.

Erik Blomberg (1894–1965)

Patrino

Ripozas vi de l'taglabor'
nun en krepuskbalzamoj.
De lakt' varmeta kaj lipmol'
odoras viaj mamoj.

Silentas hejm'. Ridetas vi
dum vesperhor' trankvilas.
Vi klinas nukon — ĉirkaŭ ĝi
lumringo milde brilas.

Jen hejmo — for de harpozum'
kaj sankta orrivero,
sed de la lampo nimbas lum'
patrinon sur la tero.

Hjalmar Gullberg (1898–1961)

Enciklopedio de dioj

Amor (greklingve Eros), amdio. Malpermesato.
Foje vidita hazarde en iu kristana fistrato.

Balder, dio germana, pioniro de l'paca trankvilo.
Prapacifisto. Kondamno: tre longa ekzilo.

Ceres nun spertas, ke grenon ni brule oferas,
dum la senpanaj najbaroj malsaton suferas.

Demos, di' de l'popol', nenaskita pro manko de forto,
generita de Marx; post jarcento mortinta (aborto).

Eternaj dioj sub G, H kaj N sin antaŭe trovis,
dioj fuĝintaj, ĉar ilin kateni ni provis.

Fortaj fulmdioj kaj **Ĝojo**-diinoj —
ilin forpelis tiranoj kaj prudaj virinoj.

Inri, surkruca skrib' de Golgota.
Jesus el Názaret, Reĝo de l'judoj (sub J retrovota).

Jesus, la di' krucumita, kun tuta la gento
malpermesita en nia dudeka jarcento.

Kristus (signifas: sanktoleita je reĝo).

"Ilin pardonu, ĉar ili ne scias ..." — jen lia preĝo.

Multaj migrantaj gedioj troviĝis sub L, R, S, T.

Dia aero nomiĝas libero. La dioj nun fuĝas nin do.

Pallas Athene, la Inteligento, Racio,

jam, pro ordono, transiris al nekonata nacio.

Quo vadis? (Kien vi iras?) Al di' oni faris demandon.

"Al la ĉiel'. Oni diris: 'Forlasu la landon!' "

Venus, la ŝaŭmo-devena, nun vivas en granda mizero.

Ŝin pormorala polico hejmensendis de l'tero.

Xerxes la maron per skurĝoj forte batfendis,

ĉar de mardioj la greka libero dependis.

Zeus onidire forestas. La dioj potencaj la homojn

fuĝis, post unu alia. Neniu memoras la nomojn.

Hjalmar Gullberg

La ŝalo el Sarajevo

Cervoj, leonoj sur bed' de lili'
rondiras kun digna krurlevo
inter literoj de Arabi'
sur ŝalo el Sarajevo.

Tiaj ne estas la ŝtofoj de l'
teksistoj el ĉi regiono:
laŭ okcidenta, popola model'
disŝirus la cervon leono.

Ŝalon aĉetis la skandinav',
ke ĉesu vendist-oracio.
Ŝalo surlita — jen mia elsav',
spitado al biologio,

de orientaj sanktuloj vizi'
sur krucoj sub dornokronoj:
land', kie ludas kun ŝafo besti'
kaj dancas la cerv' kun leonoj.

Hjalmar Gullberg

Parolas la disĉiplo plej amata

Ĉi manojn vidu, kiuj la kalikon
al niaj lipoj metis, rompis panojn!
Por vundoj kaj doloroj resanigon.
Ĉe lia kruco laŭdas mi ĉi manojn.

Por beni taŭgis ili kaj donaci,
ne por defendi aŭ perforte preni.
Vespere, kiam li komencis laci,
en miajn buklojn ili emis veni.

Nils Ferlin (1898–1961)

Tra muro

Kalkulu ĝis mil — aŭ ĝis milo kaj du
aŭ nur unu kaj mil, sinjor' Johanson'!
Aŭ englutu disketon da bromo. Ĉu
ne helpus al vi, sinjor' Johanson?

Sed kiom da bru' — ĉe vi estas aktor'?
Tragedi' aŭ fars', sinjor' Johanson?
Eble estas kompleks'. Aŭ dentodolor'.
Aŭ ĉu estas *l'anim'*, sinjor' Johanson'?

La animo nur, do. Ho, bonŝance nur ĝi,
nur apendicet', sinjor' Johanson'!
Ĝin detondas ni tuj, kaj poste al vi
venos bona ekdorm', sinjor' Johanson'.

Nils Ferlin

Tute egalas al mi

Kiam la kapo vaporas,
Mezulo Sved' estas vir' —
ne tiel diable tedega
kiel kun sobra elspir'.

Li povas eĉ ĝui kanteton,
legadon de iu strof',
kaj ofte dum nokta hejmkrozo
ŝanĝiĝas je filozof',

ekstaras, kun kruroj dise,
por malseklipa rezon'
kaj Onklon de Luno salutas
per arĝentokapa baston':

”Jen, frato, la steloj dancas
kiel musoj en la eter' ...
... jes, *stelo*, ĉu ne, kaj *okulo*
estas tamen mirinda afer' ...

... jes, Di' mia, se oni pensas ...”
Ne plue atingas li,
nur tien eĉ Salomono,
kaj — tute egalas al mi.

Nils Ferlin

Sen titolo

Solvita mondenigmo! En la sciencia lum'
vaporas for la timo kaj doloro.
Etiĝis la distanco de dom' al domo, dum
longiĝis tiu inter kor' kaj koro.

Nils Ferlin

Rimarkinde

Kiam Habel iame sur virga ter'
kun ĝemplenda ekkri'
apud sia ofer'
mortfalis al ter',
parolis al Kain Di' en koler' ...

Sed Kain respondis: "Ĉu mi estas gardanto de mia frato?"
Estas rimarkinde, ke en la mondhistorio neniam troviĝis pli
ĝenerale memorita repliko ol ĉi tiu.

Tiu de Kain.

Nils Ferlin

Ludo

Esi ke, desi ke ! Luda scen'.
Vivo kalkulas kaj Anderson jen
bruste sentas puŝegon — kuŝ' ...
Esi ke, desi ke, pif, paf, puŝ' —
Peterson svene aspektas.
Esi ke, desi ke, for la glor'.
Esi ke, desi ke, Lundström for!
Sian vicon neniŭ suspektas.
Ekster la rond' pacience sinjor'
Morto rastante kolektas.

Hans Botwid (1901-1989)

Ne tuŝu ĉi tiujn

Malĝojo,
vi povas eduki
la virojn de la kruela rido.
Malĝojo,
vi povas mildigi la virinojn de la akra rigardo.
Malĝojo,,
vi povas purigi,
hardi,
nobligi, sed —
ne tuŝu ĉi tiujn!
Ilin vi rompus
aŭ, se ne,
ili malmoliĝus,
kaj sur korojn,
kies sentoj floris printempobluaj,
glacilumo palus.
Tera malĝojo
iru al tiuj,
kiuj sin hardis
per tera ĝojo.

Vera Flygare

Bonvensaluto

Ŝipoj mare vojon plugas
tra nebul' aŭ suna klar',
kaj aeroplanoj flugas
super ŝtorma Baltomar'.
jen la celo: nia flora,
betulverda, sveda strand'.
Nun, fremdul' el lando fora,
bonvenigas vin Svedland':

seriozaj arbaregoj,
flava greno, laga blu',
montoj kun glaciaj tegoj,
insuletoj, riverflu',
Ostrogotaj la ebenoj,
nordĉiela aŭreol',
de Sörmland' nobelbieno
kaj noktsuna, sorĉa mol'.

Visby: rozoj kaj ruinoj,
mezepoko kaj memor',
en Snäckgård-banej' senfinoj

(En 1936 Vera Flygare verkis la jenan bonvensaluton de la Sveda Trafik-Asocio al internacia kongreso en Stockholm. La kongresaranĝantoj petis tradukon ankaŭ en Esperanto.)

da salfreŝo kaj sunor'.
Gösta Berling-valo olda,
Vermland, hejm' de romantik'!
Jen Nils Holgerson, kobolda —
pionir' de flugtrafik'!

Stockholm! Melarlag-Reĝino!
Songe rava fejuvel'!
Revas en ondlula sino
la Palac' sub luna hel'.
Pardonkisas glor' praava
domojn de la rektlini'
kaj kiel en temp' Gustava
flirtas Haga papili'.

Sur Skaniebeno granda
fluas lakto kaj miel';
kaŝas sin en ter' Nordlanda
ruĝa oro de l'fabel'.
Kaj ankoraŭ ĉe la sonoj
de l'martel', en fumvual'
fandas filoj de valonoj
ercon por la sveda ŝtal'.

En la ŝaum' torenta saltas
salmoj kun arĝenta bril',
blanka vel' fiere altas
kontraŭ ruĝa sunsubir'.
Fojnodoro, somersuno!
Violona melodi' ...

Aerklaro de l'autuno,
vigla sporto sur glaci'.

Mejlojn fulmrapide glutas
trajnoj per elektra ir' —
ripoziga vin salutas
tamen lando de trankvil'.
Ho, fremdul' el lando fora,
por adiaŭ ĉe la strand'
estu la donaco flora:
la memoroj el Svedland'.

Aŭtoro nekonata

Lulkanto

Dormu, kara mia kor'!
Jam la stelo brilas.
Nokto songas en la for',
lun' malkreske iras.
Bird' en sia varma nest'
dormas en kvieto,
same en la mola vest'
dormu infaneto.

Via tuta, longa tag'
plenis de ludkuro.
Nun la elfoj de la lag'
dancas je konkuro.
Dormu, mia korolum',
en la nokt' silenta!
Baldaŭ ridos ree sun'
sur river' argenta.

Sveda popolkanto mezepoka

Sven el Rozĝarden'

Kie estis vi tiom longe,
ho, Sven el Rozĝarden'?
— En la stalo mi estis,
nia patrinet'!
Atendu malfrue ... neniam.

De kie la sang' sur ĉemizo,
ho, Sven el Rozĝarden'?
— Mi mortigis la fraton,
nia patrinet'.
Atendu malfrue ... neniam.

Kaj kiel vi vin elsavos,
ho, Sven el Rozĝarden'?
— Mi forlasos la landon,
nia patrinet'.
Atendu malfrue ... neniam.

El la Biblio

Eternulo, grace benu
kaj nin ĉiujn gardu nun!
Kontraŭ ni vizaĝon tenu,
ke surfluu nin la lum'!
Turnu vin al ni kun grac,
venu en la koron pac'!
Laŭdu danke mi, savito,
vin, ho Patro, Fil', Spirito!

Nombroj 6: 24-26

El la Biblio

Mi levas la okulojn
preĝante, al la mont',
al Li, la Eternulo,
potenca la helpont'.
Ke mi ne piedglitu,
atentas la rigard',
ĉar ne dormetas, kiu
sin nomas mia gard'.
De Izrael' ŝirmanto,
neniam dormas li;
ĉe mia dekstra flanko
la ombron formas li.
De sun' li ŝirmas tage
kaj nokte de la lun',
elire kaj enire,
eterne kiel nun.

Psalmo 121

www.omnibus.se/inko

ISBN 91-7303-072-4